

Senter/program for konkurransopolitikk

Professor Tommy Staahl Gabrielsen

Institutt for økonomi

Forhistorie

- Sterk fagmiljø for næringsøkonomisk forskning i Bergen
 - Aksent NHH, UiB, SNF
 - Mangeårige NFR- prosjekter om konkurranse og konkurransepolitikk (1990-er)
- 2006: Konkurransetilsynet flytter til Bergen
 - Sentralt argument for flytting: sterkt konkurransepolitisk miljø i Bergen
 - NHH/UiB/SNF: sterkt næringsøkonomisk miljø
 - UiB: sterkt juridisk fagmiljø, fikk konkurranserett som satsningsfelt.

Strategisk instituttprogram (2003-)

- Samarbeid mellom juridisk fakultet og institutt for økonomi.
- Rekrutteringsprogram for å bygge opp konkurranserett og styrke samspillet mellom økonomi og jus.
 - IfØ – en stipendiat
 - Jur.fak. flere stipendiater, ansatt post doc i konkurranserett, senere professor
 - Undervisningssamarbeid på tvers av fakultetene
 - Felles internasjonal konferanse i law & economics i 2009 (deltakere fra EU-kommisjonen og OECD samt ledende eksperter nasjonalt og internasjonalt)

Konkurransetilsynet

- Ca 40 jurister og ca 40 økonomer
 - Alle med konkurransepolitisk spesialisering
 - 4-5 med dr. grad i samfunnsøkonomi
 - En starter på dr. grad i jus
- Akademisering av konkurransepolitikken
 - Krever høy økonomisk og juridisk ekspertise
 - Sjeføkonomer med professorkompetanse ansettes fra academia
 - Bygges opp sjeføkonomteam, juridiske staber
 - Saken løses i større grad enn før i rettssalene.

Samlet sett

- Stort konkurransepolitisk miljø i Bergen
 - Historisk sett svært sterkt på økonomisiden
 - Institutt for økonomi, UiB, diverse institutter på NHH, SNF.
 - Stort internasjonalt nettverk; akademia, EU-kommisjonen, nasjonale konkurransemyndigheter
 - Miljøer på org. adm. og institutt for medievitenskap opptatt av tilgrensende problemstillinger.
- Stort jusmiljø med et uforløst potensiale innenfor konkurranserett
- Konkurransetilsynet.
 - Stort og viktig konkurransepolitisk miljø
 - Håndhever konkurranseloven
 - Rekrutter jurister og økonomer fra akademia

Utfordringer

- Utvikle og beholde kompetanse
 - Jur.fak. har utfordringer mht å bygge opp og beholde kompetanse i konkurranserett
 - Konkurransetilsynet har tilsvarende problemer, behov for interaksjon med academia.
 - Dr. gradskandidater må kunne tilbys rekrutteringsstillinger
- Fragmentert miljø – behov for integrering og konsolidering
 - Utløse forskningssamarbeid over faggrensene – law & economics: stort fagfelt i USA og Europa
 - Undervisningssamarbeid på bred front
 - Utredninger for offentlig og privat virksomhet
- Stort behov for en felles plattform for faglig fordypning og rekruttering for alle tre institusjonene.

Løsning?

- Lage et senter/program for konkurransepolitikk i Bergen.
- Samarbeid mellom tre tunge institusjoner
 - NHH, UiB og KT
- Ambisjon:
 - Ledende ressurscenter for konkurransepolitikk i Norden.
 - Drive forskning og utredning på høyt internasjonalt nivå.
 - Uavhengig ift institusjoner og myndigheter.
 - Arrangere seminarer, workshops og konferanser (ACE 2011 i Bergen)
 - Styrke tiltrekningskraften til Bergen for høyt kvalifiserte økonomer og jurister.

Framdrift

- Ledelsen ved de tre institusjonene har i felles møte på ettersommeren uttalt at de er positiv til initiativet.
- Nedsatt en arbeidsgruppe:
 - Viserektor og professor Mette Bjørndal, NHH
 - Juridisk direktør Håkon Cosma, Konkurransetilsynet
 - Professor Tommy S. Gabrielsen, Institutt for Økonomi, UiB
 - Dekan og professor Asbjørn Strandbakken, Juridisk Fakultetet, UiB
 - Utredningsleder Kjell Sunnevåg, Konkurransetilsynet
 - Professor Lars Sørgard, Institutt for Samfunnsøkonomi, NHH
- Utvalget vil levere sin innstilling i løpet av kort tid, og ledelsen ved de tre institusjonene vil samles i november for å ta beslutning om videre framdrift.

Aktivitet

- Økonomgruppen har i dag en base av NFR-prosjekter
 - ”Improving competition policy”, NFR 2010-2013
 - Prosjekt fra FAD med tilgrensende problemstillinger
- Tilgrensende prosjekter på SV (org. adm. og medievitenskap)
- Finnes et antall med stipendiater på NHH/UiB som skriver avhandling innenfor temaet.
- Ren telling av potensielle forskere gir et høyt antall potensielle fagpersoner som kan defineres innenfor fagfeltet.

Grove forskningstema

- Tradisjonelle konkurransepolitiske tema:
 - Ulovlig pris- og anbudssamarbeid/Ulovlige avtaler
 - Fusjonskontroll og metoder for markedsavgrensing
 - Misbruk av dominans, markedsavgrensing, misbruksformer. Virkningsanalyse.
 - Regelutforming, forbud, straff, lempning etc.
- Utvidet begrep:
 - Reguleringspolitikk
 - Forbrukerpolitikk
 - Innovasjonspolitik
 - Institusjoner
- Konkurransepolitikk er ekte tverrfaglig, og forskningsaktivitetene skal derfor være tverrfaglige.

SFF-søknad?

- Gruppen har ikke tatt endelig stilling til dette. Vi vil vurdere dette løpende fram til evt. utlysning kommer.
- Pros:
 - Stor oppside – mye ressurser
 - Økonommiljøet med nettverk nasjonalt og internasjonalt vurderes som sterkt nok til en SFF.
- Cons:
 - Konkurranserettsmiljøet på UiB kanskje ennå ikke modent?
 - Kan dra på UiO, men miljøet der er også svekket.